
OPINIE DLA II ETAPU EDUKACYJNEGO DOTYCZĄCE
PROGRAMU „GRA W KLASY: ROZWÓJ BEZ GRANIC”

Program pn. „Gra w klasy: rozwój bez granic” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty; Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe.

Autorami programu „Gra w klasy: rozwój bez granic” są: Małgorzata Bazan, Anna Ejme, Krzysztof Kolski, Piotr Mazur, Małgorzata Nowicka, Aleksandra Puskiewicz, Aleksandra Wzorek.

Więcej o autorach oraz o programie na stronie projektu: www.grawklasy.edu.pl.

Spis treści:

Historia i społeczeństwo.....	2
Wychowanie fizyczne	7
Zajęcia komputerowe.....	11
Język polski	14
Psychologia życia codziennego i przedsiębiorczość	17
Przedsiębiorczość	18
Notki biograficzne o recenzentach.....	20

Historia i społeczeństwo

RECENZJA PROGRAMU NAUCZANIA HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO DLA KLAS IV – VI DO REALIZACJI W RAMACH PROJEKTU *GRA W KLASY: ROZWÓJ BEZ GRANIC*

Pierwsza część programu „Uwagi ogólne” zawiera wstęp i podstawowe cele programu opartego o założenia projektu *Gra w klasy: rozwój bez granic*.

Autorzy programu nie tylko przedstawili cele w zakresie integracji międzyprzedmiotowej (wykorzystując w nauczaniu historii wiedzę z zakresu języka polskiego, elementów psychologii życia codziennego, przedsiębiorczości oraz zajęć komputerowych w celu wyszukiwania informacji czy przygotowywania projektów multimedialnych) ale również uwzględnili różne sfery rozwoju dzieci szerzej opisane w ogólnych założeniach projektu.

W „Celach programu” autorzy zawarli cele edukacyjne wynikające z podstawy programowej, wyróżniając cele szczegółowe w nauczaniu historii i społeczeństwa z perspektywy założeń projektu *Gra w klasy: rozwój bez granic*:

- cele w zakresie rozwijania umiejętności samodzielnego myślenia, wykształcenia częściowej samodzielności, nauki umiejętności analizowania tekstów źródłowych i pracy z mapą historyczną; rozumienia własnego procesu uczenia się, samooceny (samodzielna ocena własnej pracy), brania odpowiedzialności za własną naukę, współpraca z innymi, samodzielne rozwiązywanie problemów.

- cele wynikające z nauczania historii i społeczeństwa:

- Uczenie myślenia przyczynowo – skutkowego omawianych wydarzeń historycznych;
- Podkreślenie ciągłości i chronologii wydarzeń tak, by uczeń potrafił umiejscowić poznane fakty historyczne w czasie;
- Ukazania historii Polski na tle wydarzeń historii powszechnej;
- Nauka historii politycznej w powiązaniu z historią kultury, gospodarczą, społeczną i historią życia codziennego;
- Uświadomienie uczniom, że są częścią społeczeństwa i kraju, na losy którego będą miały znaczący wpływ w dorosłym życiu.

Rozdział „Treści nauczania” zawiera treści z podstawy programowej.

„Treści kształcenia i rozkład materiału”

Dla klasy IV szkoły podstawowej:

- wprowadzenie nawiązuje do punktu 8 podstawy programowej;
- pierwsze cywilizacje, Starożytna Grecja, Starożytny Rzym – do punktu 9.1, 9.2, 9.3 i 4 podstawy programowej;
- Średniowieczna Europa realizuje punkty 11, 12, 13, 14 podstawy programowej.

Dla klasy V szkoły podstawowej:

- Średniowieczna Polska nawiązuje do punktu 10 podstawy programowej;
- Jagiellonowie i wojny z Krzyżakami – do punktów 17 i 18;
- renesans i wielkie odkrycia – do punktów 15 i 16 ;
- Rzeczpospolita szlachecka – do punktów 19, 20 i 21.

Dla klasy VI szkoły podstawowej:

- oświecenie i próby naprawy państwa nawiązują do punktu 22 podstawy programowej;
- w okresie zaborów – do punktów 23 i 24.
- witamy w XIX wieku – do punktu 25;
- I wojna światowa i dwudziestolecie międzywojenne – do punktu 26 podstawy programowej;
- II wojna światowa - do punktu 27;
- PRL – do punktu 28;
- współczesna polska demokracja i III RP – do punktów 2, 3, 4 i 29 podstawy programowej;
- funkcjonowanie w społeczeństwie – do punktu 5;
- świat współczesny i jego problemy – do punktów 6 i 7 podstawy programowej.

Następnie autorzy programu zamieścili przykładowy rozkład programu nauczania dla klas IV – VI , gdzie materiał nauczania został rozbity na jednostki według tematów związanych z poszczególnymi rozdziałami. Rozkład zawiera liczbę godzin przewidzianych na realizację poszczególnych zagadnień.

W części poświęconej sposobowi realizacji celów autorzy sugerują metody, które powinny być zastosowane w tworzeniu propozycji zajęć. Są to metody projektowe i angażujące. Polegają na wizualizacji, samodzielnym dochodzeniu do wiedzy uwzględniającej chronologię i przyczyny faktów historycznych. Polecana jest praca metodą dramy, dyskusji, gier i zabaw dydaktycznych. Do pracy włączane są współczesne technologie. Pokazane sposoby konsekwentnie prowadzą do realizacji zakładanych na początku programu celów edukacyjnych. Warto zwrócić uwagę, że program przewiduje system powtórzeń, więc autorzy nie idą drogą wyłącznie atrakcyjnej nowoczesności. Dbają również o efekty merytoryczne proponowanego procesu dydaktycznego. Szczególnie pozytywnie należy ocenić sposoby powtórzeń (mapy myśli i turnieje wiedzy), które pokazują, że proponowany program jest spójny i w pełni zgodny z założoną ideą aktywizacji i intelektualnego usamodzielniania ucznia.

Do programu dołączony jest wykaz materiałów wspomagających pracę nauczyciela. Podano tutaj przykładowe, więc otwierające drogę do inwencji realizującego program nauczyciela, interaktywne zasoby internetowe, narzędzia interaktywne i aplikacje internetowe. Nie zrezygnowano z materiałów standardowych takich, jak mapy, reprodukcje obrazów, archiwalnych dokumentów, ulotek itp. Po raz kolejny widać konsekwencje autorów w budowaniu u ucznia przekonania, że nauczany przedmiot, czyli historia to dziedzina wiedzy żywa, osadzona w przeszłości, ale dająca się opowiedzieć współczesnym językiem.

W części poświęconej ocenianiu mamy następujące podrozdziały:

- oczekiwane poziomy osiągnięć – omówione są tu szczegółowo kryteria, jakie uczeń musi spełnić, aby uzyskać określoną ocenę;
- opis oceniania bieżącego;
- dodatkowo program zawiera sposoby sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów.

OCENA PROGRAMU

Mocne strony

Omawiany program nauczania stanowi atrakcyjną propozycję dla nauczyciela historii. Program rzetelnie realizuje treści ujęte w podstawie programowej, w wielu wypadkach twórczo je rozwija, co wydaje się być pełną konsekwencją założeń autorów. Na uwagę zasługuje fakt wyjątkowo bogatej propozycji treści społecznych już na poziomie szkoły podstawowej. Mimo tego iż, program jest bardzo szczegółowy, mocną stroną jest jego przejrzystość. Szybko można znaleźć potrzebną informację. Zarówno młodym jak i doświadczonym nauczycielom przydadzą

się gotowe wzory rozkładu materiału, czy wymagania na poszczególne oceny. Program obudowany jest dużą ilością pomocy w postaci scenariuszy lekcji, kart pracy, planszy itp. Atrakcyjna szata graficzna materiałów proponowanych dla ucznia stanowi o ich wartości. Pomoce te są kapitalnym wsparciem dla młodych nauczycieli, doświadczonym natomiast pozwalają na działania pozarutynowe. Widać troskę autorów o kształtowanie nowoczesnego ucznia, który reaguje twórczo na propozycje szkoły, a nie tylko wykonuje polecenia. Dbłość o poziom merytoryczny idzie w parze z troską o podmiotowość ucznia i wykorzystanie czasu nauki w szkole na kształtowanie samodzielności, aktywności, twórczego podchodzenia do omawianych zagadnień. Oczekiwane efekty edukacyjne mają być osiągnięte na drodze zaspokajania ciekawości i potrzeby odkrywania świata. Wydaje się, że formy pracy, cele i założenia programu doskonale komponują się z projektem *Gra w klasy: rozwój bez granic*. Bardzo mocną stroną omawianego programu jest integracja międzyprzedmiotowa. Tak konstruowana propozycja nauczania powinna być pożyteczna dla ucznia uzdolnionego i przeciętnego. Uzdolniony będzie rozwijał swoje pasje, przeciętny – uczył się satysfakcji z aktywnego rozwoju, co powinno pozwolić mu na wyjście z przeciętności. Program dba o edukację indywidualną, ale przez stosowanie metod angażujących pozwala i wręcz wymaga umiejętności pracy zespołowej, odpowiedzialności. Kształtuje postawy obywatelskie.

Program daje ogromne możliwości rozwijania w uczniu poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości przez pozytywną informację zwrotną od nauczyciela na temat jego postępów. Większość programów nauczania nastawionych jest na ucznia przeciętnego. Omawiany wydaje się być stworzony dla ucznia zdolnego, otwartego na zdobywanie wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin, na różnych poziomach bez zbędnego podziału na przedmioty (korespondencja między językiem polskim, historią i społeczeństwem, technologią informatyczną). Jest szansą zarówno dla ucznia jak i nauczyciela, który pracując do tej pory na programach dla przeciętnych sam stawał się tuzinkowym.

RECENZJA WYBRANEGO SCENARIUSZA LEKCJI DLA KLASY V

TEMAT: Legendy o powstaniu państwa

Lekcja przewiduje dużą samodzielność uczniów przy średniej kontroli nauczyciela w ustaleniu: czym różni się baśń od legendy i historii.

Scenariusz określa dokładnie cele szczegółowe lekcji w aspekcie zapamiętania, rozumienia i stosowania wiadomości.

Proponowane materiały są adekwatne do założonych celów i zastosowanych metod pracy.

W przebiegu lekcji na początku został zaprezentowany materiał źródłowy, który otwiera problem uwzględniony w celu szczegółowym lekcji tj. odróżnienie legendy od historii. Dzięki tak skonstruowanemu scenariuszowi lekcji została zastosowana jedna z form pracy – praca w grupach. Walory tej części lekcji trwającej 20 minut, to zespołowa praca analityczna nad tekstem źródłowym, prezentacja efektów pracy przygotowująca uczniów do czekających ich w przyszłości wystąpień publicznych, wykorzystanie wiedzy z różnych przedmiotów , np. języka polskiego – czym jest legenda?, wyszukiwanie niezrozumiałych słów i podanie propozycji ich znaczeń. Kolejną zaletą jest ćwiczenie myślenia przyczynowo – skutkowego i orientacji w mapkach historycznych.

Podsumowanie lekcji zamyka wszystkie zadania, w tym sprawdzenie trudnych pojęć i oznaczenie wydarzeń na mapach.

W części: rola kronikarza przewidziane są czynności otwierające proponowaną pracę domową. Istotne jest, że kwestie omawiane w tej części nie padają wyłącznie z ust nauczyciela, ale również dzieci proponują odpowiedzi na pytania: czym jest kronika? jaka jest rola kronikarza?

Proponowana praca domowa jest konsekwencją konstrukcji lekcji i osiągnięciem założonych celów. Uczniowie po raz kolejny będą musieli wykorzystać umiejętności z języka polskiego, tworząc wpis do kroniki, dla którego polecenia zawierają wyraźne operatory. Walorem dodatkowym tej pracy jest niewątpliwie pokazanie dzieciom, że historia (w tym wypadku tekst źródłowy) powstaje nie tylko w przeszłości, ale jest procesem ciągłym.

Tak skonstruowany scenariusz lekcji może być skierowany do uczniów uzdolnionych, o wysokim tempie pracy i rozbudzonym zainteresowaniu przedmiotem. Ogromnym walorem omawianego scenariusza jest korelacja międzyprzedmiotowa (w tym wypadku – język polski i historia). Odpowiedni dobór materiałów do lekcji (legendy wykorzystane przez Galla Anonima) uczy krytycznego podejścia do tekstu źródłowego. Niemalże na początku edukacji historycznej dzieci wdrażane są do myślenia przyczynowo – skutkowego.

W omawianym scenariuszu określony jest czas trwania poszczególnych etapów lekcji. Scenariusz stanowi przejrzysty, uporządkowany opis lekcji wraz z kompletem pomocy dydaktycznych.

Ewa Szczepaniak

Wychowanie fizyczne

Opinia merytoryczno-dydaktyczna

o programie nauczania wychowania fizycznego na drugim etapie edukacyjnym

Opiniowany program nauczania wychowania fizycznego jest częścią programu nauczania klas 4-6 „Gra w klasy: rozwój bez granic”. Jest on wynikiem realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Na program „Gra w klasy: rozwój bez granic” składa się szczegółowy opis realizowanych treści na II etapie edukacyjnym w zakresie: języka polskiego, historii, wychowania fizycznego i zajęć komputerowych. Dodatkowo przedstawiona jest podstawa programowa obejmująca psychologię życia codziennego oraz przedsiębiorczość, a także szczegółowe propozycje metodologiczne.

Program nauczania został opracowany zgodnie z nową podstawą programową, zawartą w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 30 sierpnia 2012 r., poz. 977).

Pod względem układu treści program jest przejrzysty i czytelny. Zawiera wstęp, cele kształcenia i wychowania, treści kształcenia i rozkład materiału, sposoby realizacji celów oraz kryteria oceniania. We wstępie autorzy wyjaśniają konieczność powstania programu z wykorzystaniem metod oraz narzędzi nauczania odpowiadających potrzebom nowoczesnego człowieka. Autorzy poruszają kwestie problemowe, a także przedstawiają główne założenia programowe i rzetelnie je omawiają. Zaznaczają jak ważna jest indywidualizacja procesu nauczania, interdyscyplinarność, aktywacja różnych typów inteligencji, a wszystko to przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Następnie przytaczają dość precyzyjnie określone cele ogólne kształcenia na II etapie edukacyjnym. Opatrują je trafnymi komentarzami, które stanowią punkt odniesienia do prezentowanych w dalszej części celów kształcenia wychowania fizycznego. Dodatkowo autorzy kładą duży nacisk na cele wychowania, obejmujące budowanie postaw i wartości, co daje efekt całościowego rozwoju dziecka w procesie wychowania fizycznego. Tym samym program odpowiada na potrzeby współczesnych dzieci, wszechstronnie rozwijając zainteresowania sportowe, nie pomijając kompetencji interpersonalnych i intrapersonalnych.

Treści kształcenia w programie zostały rozłożone w taki sposób, aby rozwijać sprawność fizyczną uczniów z różnych zakresów. Bloki tematyczne, wymieniane w podstawie programowej, zostały zawarte w 9 obszarach, które są w każdym roku szkolnym poszerzane i monitorowane. Na treści składają się takie działy jak : lekkoatletyka, gimnastyka, gry i zabawy ruchowe/rekreacja, koszykówka, zdrowie/bezpieczeństwo/pierwsza pomoc, siatkówka, piłka nożna, piłka ręczna/unihokej, taniec/świadomość ciała/joga. Tak szczegółowy podział treści z pewnością pomoże nauczycielowi zaplanować działania dydaktyczne, między innymi zaprojektować plany wynikowe. Podstawa programowa formułuje treści językiem wymagań, które w danym programie zostały przypisane do poszczególnych obszarów. Program dzieli treści na klasy, w każdej wyróżniając 128 tematów wraz z poruszaną tematyką, a całość grupuje w tzw. narracje, które mogą być inspiracją dla nauczyciela oraz pozwolić nawiązać do treści realizowanych na innych przedmiotach w tym samym czasie. Warto zwrócić uwagę na racjonalne rozłożenie treści w planowanym toku nauczania, wykorzystanie zasady stopniowania trudności, umożliwiające dostosowanie ich do potencjału uczniów. Szczegółowe informacje o realizowanych treściach i osiągnięciach ucznia zgodnie z podstawą programową zostały przedstawione w formie tabelarycznej. Dodatkowo program umożliwia zdobycie osiągnięć dodatkowych oraz ponadpodstawowych. Prezentuje rozszerzone treści z obszaru: siatkówka czy taniec, proponując uczniom taniec towarzyski, nowoczesny bądź zajęcia przy muzyce: gimnastykę jazzową czy pilates.

Autorzy programu dużą wagę przywiązują do sposobów osiągania celów kształcenia i wychowania. Zwracają też uwagę na indywidualizację pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów, gdzie duże znaczenie ma stosowanie zasad nauczania, odpowiednich metod i form pracy z uczniem oraz zastosowanie środków dydaktycznych. Podkreślają, że kluczowym celem indywidualizacji w programie nauczania jest zwiększenie możliwości uczniów, a więc zarówno pomoc dzieciom zdolnym, jak i tym, których zdolności są przeciętne bądź niskie. Zauważają, że najlepsze efekty indywidualnego podejścia do ucznia nie wymagają indywidualnych zajęć, dlatego też wiele zadań w programie opiera się na pracy grupowej dzieci.

Program jest bardzo atrakcyjny pod względem proponowanych różnorodnych aktywizujących metod osiągania celów kształcenia, ogromne znaczenie przykładając do gier oraz uczenia się na własnym doświadczeniu. Metody aktywne, w których dominującą rolę odgrywa uczeń, kształcą kreatywność i samodzielność uczniów oraz pozwalają na pełniejsze zaangażowanie w proces edukacyjny. Również nauczycielowi, stosowanie metod aktywnych, umożliwi rozwój, dzięki czemu będzie mógł stać się twórcą czy inspiratorem. Autorzy zaproponowali rozwiązania nietypowe dla wychowania fizycznego, takie jak: ćwiczenia z zakresu kreatywnego myślenia (w tym

tworzenie sieci skojarzeń), metody dramowe, metody uczenia się poprzez nauczanie innych. Połączenia z innymi dziedzinami (język polski, psychologia życia codziennego, historia i społeczeństwo) umożliwią, zamieszczone w załączonych scenariuszach lekcyjnych, elementy interdyscyplinarne, przy użyciu których zajęcia będą bardziej interesujące. Poza wymienionymi metodami, autorzy przypominają, że ważne jest omawianie zadań pod kątem emocjonalnym.

W propozycjach kryteriów oceniania ucznia zostały dokładnie omówione cele oceniania, kryteria oceniania na poszczególne oceny oraz podano sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia. Spośród dostępnych sposobów ewaluacji wiedzy i umiejętności uczniów autorzy wybrali ocenianie kształtujące, opierające się na informacji zwrotnej dla ucznia, a oceny sumujące ograniczyli do minimum. Taka informacja daje uczniom możliwość racjonalnego kształtowania własnej strategii uczenia się, a zatem także poczucie odpowiedzialności za swoje osiągnięcia. Namawiają do wykorzystywania samooceny i oceny koleżeńskiej realizowanej w bezpiecznej atmosferze, co zmotywuje ich do większego zaangażowania. Autorzy kładą także nacisk na zdolności komunikacyjne nauczyciela i jego postawę otwartości. Do działań składających się na ocenianie kształtujące należą również, działania nauczyciela dotyczące przedstawiania celów lekcji, jasnych kryteriów oceniania w języku zrozumiałym dla dziecka oraz podejmowanie współpracy z rodzicami. Autorzy dają praktyczne wskazówki do ich realizacji. Aby dzieci lepiej zaangażowały się w pracę i znalazły sens oraz chęci do pracy na lekcji, należy dobrze wyjaśnić cele oraz podsumować lekcję, stosując pytania otwarte czy metodę zdań podsumowujących.

Program przedstawia nauczycielom organizację zajęć z wychowania fizycznego w systemie klasowo-lekcyjnym, jednak autorzy zachęcają do poszukiwania ciekawych lub własnych rozwiązań dostosowanych do warunków szkoły oraz możliwości kadrowych, uwzględniając przy tym zainteresowania uczniów. Dołączony do programu Podręcznik dla nauczyciela zdecydowanie pomoże nauczycielowi w przeprowadzeniu lekcji, dodatkowo oferując ciekawy wybór scenariuszy zadań dla klasy IV, V i VI. Cenną częścią programu są poszczególne scenariusze zadań. Każdy scenariusz posiada ustaloną strukturę, w której określone są: m.in. cele danego zadania, realizowane osiągnięcia, aktywizowane sfery inteligencji (m.in. interpersonalną, intrapersonalną, wizualną i przestrzenną, muzyczną, kinestetyczną; logiczną). Znajdują się w nich także proponowane metody pracy, tryb pracy, zakresy przedmiotowe - interdyscyplinarność; potrzebne materiały, szczegółowy opis zadania wraz z wyznaczonym czasem trwania.

Przykładem ciekawego połączenia są scenariusze lekcji uwzględniające treści z psychologii życia codziennego. Poruszają one zagadnienia zdrowia psychospołecznego ze

szczególnym uwzględnieniem umiejętności życiowych (osobistych i społecznych) w połączeniu z aktywnością fizyczną. Planowanym efektem, dla dzieci kończących II etap edukacyjny, są umiejętności: współpraca w grupie, wiedza, jak emocje są wyrażane przez innych, umiejętność radzenia sobie ze stresem, bycie asertywnym i jednocześnie działanie w zgodzie z innymi. Uczniowie nabywają kompetencji, które są realizowane na wychowaniu fizycznym w III etapie kształcenia, dotyczącym bloku edukacja zdrowotna. Autorzy przypominają jak ważne w dzisiejszych czasach jest poznanie tych umiejętności przez dzieci już na tym etapie rozwoju.

Scenariusze zawierają wiele ciekawych propozycji ćwiczeń w ramach gier zespołowych, które charakteryzują się prawidłową metodyką oraz uwzględniają wiele elementów interdyscyplinarnych. Twórcy programu dołączają do nich teksty i materiały pomocnicze, za pomocą których nauczyciel może łatwo przeprowadzić inspirujące uczniów zajęcia. Można w nich znaleźć informacje jak krok po kroku przeprowadzić zajęcia, korzystając z przykładowych ćwiczeń, kart pracy, narzędzi multimedialnych czy szczegółowego instruktażu, przykładem tutaj są zajęcia z hip-hopu czy jogi.

W proponowanych w opiniowanym materiale scenariuszach, autorzy podpowiadają, jak stworzyć pozytywną atmosferę uczenia się poprzez zabawę oraz jak konstruować lekcje z wykorzystaniem aktywizujących metod i technik tj. burza mózgów, pantomima, informacja zwrotna. Program dzięki wykorzystaniu koncepcji inteligencji wielorakich pozwala rozpoznać dziecko całościowo, określić jego funkcjonowanie w różnych sferach rozpoznając nie tylko obszary słabiej funkcjonujące, ale również określić jego zasoby i potencjały.

W części końcowej programu przedstawione zostały podstawy teoretyczne opracowania programu, materiały źródłowe, publikacje, pozycje dydaktyczne i merytoryczne oraz przydatne załączniki.

Podsumowując, autorzy zaproponowali atrakcyjny pod względem merytorycznym i dydaktycznym program nauczania, dzięki szerokiemu wachlarzowi metod, sposobu oceniania i realizacji lekcji. Jest on bogaty w cele kształcenia i wychowania oraz propozycje ich osiągnięcia. Każdy punkt programu jest opisany w sposób wyczerpujący. Przesiąknięty jest nieustannie obecną refleksją nad nowoczesnym pojmowaniem nauczania, stawiającym w centrum ucznia i jego potrzeby. Program daje gwarancję realizacji podstawy programowej. Układ treści materiału korzystnie wpływa na harmonijny i wszechstronny rozwój wychowanka oraz pozwala mu zainteresować się przedmiotem. Nauczycielowi zaś otwiera szansę twórczej niezwykle satysfakcjonującej pracy.

Agnieszka Simoniuk

Zajęcia komputerowe

Opinia merytoryczno – dydaktyczna
o programie nauczania informatyki dla klas IV-VI szkoły
podstawowej /II etap edukacyjny/
„Gra w klasy: rozwój bez granic”

Przedstawiony w programie opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych jest zgodny z podstawą programową określoną w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977 z późn. zm.)*.

Program zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników* zawiera: charakterystykę programu z wyjaśnieniem jego koncepcji, jasno sprecyzowane cele szczegółowe kształcenia i wychowania, treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz proponuje dodatkowe rozszerzenia, które umożliwiają uczniom nie tylko lepsze opanowanie wymaganego materiału, ale i uzyskanie specjalnych umiejętności informatycznych, odpowiadającym potrzebom nowoczesnego dziecka, a później nowoczesnego dorosłego, sposoby osiągania celów kształcenia i wychowania z uwzględnieniem dużych możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany, opis założonych osiągnięć ucznia, propozycje kryteriów oceny, metody sprawdzania osiągnięć ucznia.

Omawiany program powstał w oparciu o analizę badań (m.in. CBOS, EURIDICE, INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH, TIMSS, PISA, TEDS-M) wykazujących istnienie niewielkiej liczby programów nauczania wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne oraz określone niedoskonałości w dotychczasowych programach nauczania (nacisk na rozwój intelektualny ucznia, a zaniechanie innych potrzeb – rozwoju emocjonalnego, fizycznego, twórczego, społecznego, niskie zaangażowanie uczniów w proces nauczania, w tym problem dyskryminacji edukacyjnej ze względu na płeć, słabe wykorzystanie potencjału innowacyjnych metod nauczania oraz korzyści płynących z zastosowania procesów gamifikacyjnych w nauczaniu).

Nakreślono ogólny cel programu jako: **wyposażenie dzieci w technologię jako narzędzie do samorozwoju, budowania relacji, podejmowania działań i proaktywności.**

Aby po ukończeniu szkoły podstawowej uczniowie kojarzyli technologię z możliwościami, jakie im daje – zbieraniem informacji, komunikacją, budowaniem/prezentowaniem twórczości własnej. W trakcie lekcji nauczyciel wskazuje konkretne sytuacje życiowe, w których uczeń może wykorzystać zdobywaną umiejętność.

W każdym roku na II etapie edukacyjnym zaplanowano realizację materiału w postaci modułów, projektów oraz lekcji epizodycznych.

Treści nauczania zostały podzielone na dziesięć grup:

- bezpieczeństwo korzystania z technologii
- edycja i tworzenie grafiki
- edycja i tworzenie tekstu
- programowanie
- wykorzystanie internetu: zdobywanie wiedzy i tworzenie własnych treści
- wykorzystanie internetu: komunikacja i interakcja
- tworzenie i edycja prezentacji multimedialnych
- twórczość własna - przetwarzanie danych - gry w edukacji.

Do treści kształcenia właściwie przyporządkowano zamierzone osiągnięcia uczniów oraz sposób ich realizacji. Etapowość wprowadzania treści i stopniowanie trudności dostosowano do możliwości psychofizycznych ucznia w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

Koncepcja kształcenia i wychowania przyjęta w programie uwzględnia możliwości rozwojowe ucznia na II etapie edukacji i stwarza warunki do jego wszechstronnego rozwoju.

Realizacja treści w poszczególnych działach ma charakter wprowadzenia, rozszerzenia lub utrwalenia. W kolejnych latach, w przypadku działu wprowadzanego w poprzedniej klasie, uczniowie bazują na wcześniej zdobytych wiadomościach, które są utrwalane i rozszerzane, co zwiększa skuteczność nauki.

Program uwzględnia samodzielne określanie przez uczniów na początku roku lub na początku poszczególnych zajęć swoich potrzeb edukacyjnych, a także odpowiednie wprowadzenie i wyjaśnienie uczniom celu zadania, aby wiedzieli, po co będą go realizować. Założenie to jest zgodne z ocenianiem kształtującym, które jest stosowane w programie i które w polskich szkołach powoli znajduje grono zwolenników. Najważniejszym elementem tego modelu ewaluacji jest

uświadomienie uczniom ich mocnych stron oraz obszarów do pracy, co zwiększa ich motywację do nauki.

Szczególną zaletą tego programu jest również: stosowanie interdyscyplinarnych rozwiązań, które pozwalają uświadomić uczniom zależności między różnymi treściami kształcenia i jednocześnie zmotywować ich do nauki nad mniej lubianymi dziedzinami wiedzy; indywidualizacja; uważność na potrzeby dzieci; aktywizowanie różnych sfer inteligencji; zalecenie korzystania z innowacyjnych metod nauczania (nie zaleca się częstego stosowania metod podających), które podzielono na 5 kategorii (aktywizujące, podające, eksponujące, praktyczne, szczególne), a każda z kategorii zawiera listę metod z podziałem na techniki (poświęcono temu osobny i bardzo obszerny fragment tekstu zamieszczony w skrypcie dla nauczyciela. Nauczanie informatyki w tym programie opiera się głównie na pracy projektowej, wykorzystuje się także metodę webquest, dyskusje dydaktyczne, gry dydaktyczne, uczenie się przez doświadczenie), wykorzystanie na szeroką skalę, oprócz tradycyjnych aplikacji desktopowych, również ich webowych odpowiedników (np. Padlet, Scratch, Edmodo, Popplet i wiele innych) oraz wprowadzenie szczególnych mechanizmów motywujących (gamifikacja, odnoszenie się do doświadczeń i zainteresowań uczniów, odnoszenie nauczanych treści do znanej rzeczywistości, umożliwienie dzieciom podejmowania samodzielnych decyzji w procesie uczenia się).

Poszerzenie omawianego programu nauczania o dodatkowe treści w kontekście jego innowacyjności jest jak najbardziej zasadne i możliwe do zrealizowania z uczniami, tym bardziej, że w programie tym kładzie się również nacisk na atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Wszystkie wyżej wymienione zalety programu sprzyjają nie tylko rozwojowi ucznia, ale i nauczyciela, pozwalając mu na bycie m.in. twórcą, inspiratorem i badaczem. Sprzyjają podniesieniu jakości kształcenia i wychowaniu nowoczesnego człowieka – jednostki społecznej ale i samodzielnej, która będzie działała na korzyść społeczeństwa i będzie potrafiła odnaleźć się w dynamicznie rozwijającym się świecie.

Konstrukcja programu jest spójna i logiczna, co pozwala nauczycielowi systematycznie i w sposób uporządkowany realizować materiał, a każdemu uczniowi umożliwia osiągnięcie sukcesu.

Doskonałe uzupełnienie programu stanowi podręcznik nauczyciela, który zawiera: (oprócz wspomnianych i szeroko omówionych metod nauczania wraz z listą technik oraz skrótowym zastosowaniem) czytelne i rozbudowane szczegółowo scenariusze wszystkich lekcji, kryteria oceniania oraz sprawdzania postępów uczniów w nauce, przykłady podziału na grupy, szablony do tworzenia gier planszowych i karcianych, listę przydatnych programów i aplikacji interaktywnych

i stron internetowych zalecanych do wykorzystania w ramach pracy na lekcji, jak i przygotowywania angażujących materiałów dla uczniów.

Program jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym, uwzględnia aktualny stan wiedzy naukowej.

Zaproponowane przez autorów sposoby realizacji celów edukacyjnych są innowacyjne, wychodzą naprzeciw indywidualnym potrzebom uczniów zarówno zdolnych, jak i potrzebujących wsparcia oraz stają się źródłem satysfakcji zawodowej nauczyciela. Wydaje się, że program ten spotka się również z przychylnością ze strony uczniów.

W oparciu o powyższe, opiniuję program pozytywnie.

Szymon Geromin

Język polski

Opinia na temat programu nauczania języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej (II etap edukacyjny) w programie „Gra w klasy: rozwój bez granic”

Przedstawiony do opiniowania pod względem metodycznym i merytorycznym program nauczania do języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej w ramach projektu „Gra w klasy: rozwój bez granic” jest zgodny z podstawową programową wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977 z późn. zm.).

Program „Gra w klasy : rozwój bez granic” przedstawia informacje ogólne oraz opisuje realizację podstawy programowej z każdego przedmiotu. Zawiera cele ogólne i szczegółowe kształcenia na lekcjach języka polskiego oraz wskazuje sposoby realizacji wyznaczonych celów. Przedstawia treści realizacji oraz kryteria oceniania ucznia. Poleca materiały dla nauczyciela poszerzający jego warsztat pracy.

Cele edukacyjne opiera na integracji między różnymi sferami osobowości (typami inteligencji) ucznia. Stosuje różnorodne mechanizmy motywacyjne odwołując się do osobistych doświadczeń i zainteresowań uczniów, uczy ich samodzielności w odkrywaniu świata .

Tematy lekcji języka polskiego mają charakter interdyscyplinarny, odwołują się do wiedzy i umiejętności zdobytych podczas zajęć innych przedmiotów z historii, informatyki, psychologii i elementów przedsiębiorczości.

Treści uwzględnione w programie nauczania realizowane są poprzez szereg zajęć aktywizujących oraz twórczych. Wyróżnia się wśród nich: metody rozwijające twórcze myślenie, metody wizualizacji, metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy, metody dramatyczne (drama) i inscenizacyjne, gry i zabawy dydaktyczne. Atrakcyjne, aktywizujące zajęcia angażują w pracę i zwiększają motywację ucznia.

Treści programu „Gra w klasy: rozwój bez granic” zostały oparte na narracjach czyli partiach materiału spiętych wspólnym tematem. W ramach tego programu uczeń na lekcji języka polskiego ma możliwość nie tylko biernego odbioru tekstów literackich. Stwarzane są sytuacje do samodzielnego tworzenia własnych tekstów i innych wytworów kultury jak choćby kręcenie materiałów filmowych, realizację własnych przedstawień, pokazów mody czy stworzenie własnego talk show. Uczniowie realizują treści programowe również w działaniu np. organizowaniu akcji charytatywnej. Są to formy szczególnie atrakcyjne dla współczesnego pokolenia, któremu bliższe jest myślenie obrazem i realizowanie się w konkretnym działaniu niż tworzenie i odczytywanie tekstów literackich. Jednocześnie program jest tak skonstruowany by w pełni zrealizować zagadnienia zawarte w podstawie programowej czyli odbioru wypowiedzi i zawartych w nich informacji, analizy i interpretacji tekstów kultury i tworzenia własnych wypowiedzi pisemnych. Nie zaniedbuje się tradycyjnych umiejętności jak mówienie, pisanie, czytanie ze zrozumieniem. W ramach realizacji programu „Gra w klasy: rozwój bez granic” uczniowie analizują teksty literackie czy poznają i zgłębiają zagadnienia gramatyczne. Do realizacji tych celów proponuje się nowoczesne formy i metody pracy na lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Są one atrakcyjne i bliskie współczesnemu uczniowi, który w sposób naturalny potrafi z nich korzystać. Stwarza się sytuacje komunikacyjne, które odnoszą się do otaczającej rzeczywistości i doskonałą komunikację w mowie i piśmie w różnych sytuacjach i formach.

W programie wskazane są materiały wspomagające prace nauczyciela.

Są to:

- interaktywne zasoby internetowe, w tym portale z filmami, książkami i wierszami i słuchowiskami udostępnianymi na wolnych licencjach,

- narzędzia interaktywne, w tym aplikacje internetowe; są nie tylko świetnym sposobem wsparcia procesu nauczania, ale jednocześnie aktywizują i inspirują uczniów i uczennice do poszerzania swojej wiedzy i stosowania jej w praktyce.

Program opisuje w sposób czytelny kryteria oceniania. Uczniowie i uczennice podlegają ocenie opisowej, bazującej na ocenianiu kształtującym oraz ocenie szkolnej (stopniu szkolnym).

Podstawą oceniania kształtującego jest zadbanie o pozytywne relacje nauczyciel- uczeń. Ten typ oceniania stwarza atmosferę uczenia się, osiągania sukcesu przez wszystkich uczniów biorąc pod uwagę naturalne możliwości każdego z nich. Takie ocenianie stwarza sytuacje , w której uczniowie są przekonani , że samodzielnie potrafią przyswajać i zdobywać wiedzę, doświadczać, rozwiązywać problemy, podejmować decyzję i organizować pracę pod opieką nauczyciela. Rola nauczyciela w ocenianiu kształtującym polega na organizowaniu uczniom zadań oraz kierowaniu ich działaniami, w taki sposób by zakończyły się sukcesem. Daje to pełną satysfakcję z podejmowanych działań uczniowi i nauczycielowi. Tego typu system oceniania spełnia funkcję:

informacyjną , motywacyjną, wspierającą oraz afirmacyjną.

Reasumując program „Gra w klasy : rozwój bez granic” pobudza w uczniach ciekawość świata, kreatywność i twórcze działanie. Podczas realizacji treści programowych odwołuje się do osobistych doświadczeń ucznia. Stwarza sytuacje do prezentacji swoich osiągnięć przed innymi rówieśnikami i nauczycielem. Dzieli się swoją wiedzą i kreuje otaczający go świat. Uczy aktywności w zespole klasowym, ale również zachęca do pracy indywidualnej dostosowanej do poziomu ucznia. Nauczyciel pełni funkcję przyjaznego towarzysza w poznawaniu świata, wskazuje tematy i sposoby ich realizacji, pomaga porządkować świat wartości , uczy samodzielnego myślenia. Wzmacnia w ucznia poczucie własnej wartości i motywuje do dalszej pracy i pokonywania swoich słabości. Układ treści zawarty w programie wpływa na harmonijny i wszechstronny rozwój ucznia biorąc pod uwagę jego zainteresowania. Wyposaża dzieci w dodatkowe umiejętności oprócz odczytywania umożliwia im twórcze działanie, pobudza naturalną ciekawość .

Beata Kozyra

Psychologia życia codziennego i przedsiębiorczość

Opinia na temat programu nauczania psychologii

w klasach IV-VI szkoły podstawowej

Program nauczania psychologii jest programem innowacyjnym. Niektóre jego elementy były do tej pory realizowane w klasach IV-VI na godzinach wychowawczych lub w formie warsztatów dla chętnych uczniów. Autorka opracowała program dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony. Treści, które porusza skoncentrowane są wokół umiejętności umożliwiających uczniowi lepsze poznanie samego siebie, swojego potencjału rozwojowego, jak i na nauce harmonijnego i aktywnego funkcjonowania w grupie rówieśniczej. Przy wszechobecnym nacisku na zdobywanie wiedzy i umiejętności dydaktycznych, niezwykle ważne staje się zadanie wychowania spójnej, dojrzałej osoby gotowej podejmować działanie, decyzje, brać odpowiedzialność nie tylko za siebie, ale również za otaczającą ją rzeczywistość. Pędzący świat, kryzys wartości, skupienie na sobie wymaga przeciwwagi. Dzieci potrzebują autorefleksji, zatrzymania się, analitycznego myślenia i praktycznych umiejętności, które umożliwią im pełne uczestnictwo w życiu społecznym, rodzinnym, zawodowym i osobistym. Naukę wyżej wymienionych treści należy zacząć jak najwcześniej, aby dziecko w przyjaznej atmosferze, przy pomocy rówieśników i nauczyciela wchodziło w świat tej jednak trudnej, wielopoziomowej wiedzy o sobie i świecie ludzkich motywacji, emocji, społecznych oddziaływań.

Po zapoznaniu się z programem, jestem przekonana, że pozwala on uczniom klas IV-VI:

- Uczyć się aktywnie współpracować w grupie rówieśniczej
- Rozpoznawać i nazywać swoje emocje, odczytywać je u innych
- Uczyć aktywnego słuchania
- Być asertywnym
- Twórczo myśleć, przełamywać schematy myślowe, dochodzić do rozwiązań sytuacji kryzysowych oraz konfliktowych
- Uczyć, jak radzić sobie ze stresem
- Pokazuje wpływ grupy na jednostkę, zapobiegając tym samym niepożądanym wpływom tychże
- Uwrażliwia na mobbing, pokazuje metody radzenia sobie z przemocą rówieśniczą
- Uczy samopoznania, dostrzegania swoich talentów, mocnych stron, na których opierać można samorozwój

- Zawiera elementy edukacji prozdrowotnej w obszarze dotyczącym odżywiania
- Pokazuje młodym ludziom, że szczęście jest zależne od nich samych, od decyzji, jakie podejmują w różnych obszarach swojego życia

Autorka proponuje stosowanie przeróżnych metod pracy, co pozwala uniknąć nudy i skutecznie pomaga uczniom przyswoić treści oraz nabywać konkretne umiejętności. Proponuje gry tematyczne, dramy, dyskusje, pracę w grupach, psychozabawę, co stanowi o atrakcyjności zajęć i mobilizuje, motywuje uczniów do uczestnictwa w zajęciach, z których nie otrzymują oceny. Nauczyciel podejmując się pracy z tym programem ma szczegółowy opis osiągnięć ucznia, wie, jakie typy inteligencji aktywizowane są w poszczególnych zabawach i zadaniach, wie, jakie zakresy przedmiotowe poruszane będą w trakcie zajęć. W mojej ocenie przebieg zajęć opisany jest w jasny, zwięzły sposób. Autorka przewidując ewentualne trudności, proponuje ich rozwiązania. Rozkład treści w czasie zakłada czas na utrwalenie, czasem pogłębienie konkretnych zagadnień i umiejętności, zawsze przewidziany jest czas na podsumowanie i omówienie ćwiczeń, każdy uczestnik ma okazję wypowiedzieć swoje zdanie, podzielić się swoimi spostrzeżeniami i odczuciami. Szczegółowy opis przebiegu zajęć pozwala nauczycielom zmierzyć się z tą delikatną materią, która niewątpliwie wymaga również ogromnej wiedzy i umiejętności od osoby prowadzącej.

Mając jednak na uwadze początkujących, mniej doświadczonych nauczycieli warto zaproponować literaturę przedmiotu pozwalającą na szerszy ogląd omawianych zagadnień.

Magdalena Wojciechowska

Przedsiębiorczość

Opinia na temat programu nauczania przedsiębiorczości w klasach IV-VI szkoły podstawowej

Program nauczania przedsiębiorczości w klasach IV- VI jest programem innowacyjnym. Wprowadza treści do tej pory niemal nieobecne w szkole podstawowej. Niektóre zagadnienia mogły się pojawiać na godzinach wychowawczych, jednak w tak uporządkowanej i pełnej formie nie były nauczane w tym przedziale wiekowym. Program przedsiębiorczości zapoznaje uczniów z problematyką stale obecną w ich życiu, co sprawia, że nie jest to kolejny teoretyczny przewodnik dla nauczycieli, ale praktyczne narzędzie do regularnego stosowania na lekcjach.

Przedsiębiorczość ujęta w tak praktycznym wymiarze, podająca uczniom problematykę życia społecznego, rodzinnego, konsumenckiego, prawnego, ekonomicznego przygotowuje uczniów

szkoły podstawowej do nauki WOS w gimnazjum. Daje teoretyczną wiedzę o podstawowych mechanizmach, które pomogą w starszym wieku szkolnym zgłębiać tajniki życia społeczno-gospodarczo-obywatelskiego Polski i innych krajów świata. Zwiększa świadomość konsumencką, pozwala wnikać w schematy funkcjonowania praw handlu i reklamy, rozwija autorefleksję, lepsze poznanie siebie, uczy planowania własnego rozwoju. To bardzo potrzebne, zważywszy na młodszy wiek uczniów podejmujących naukę w szkole podstawowej. My, nauczyciele musimy dać dzieciom narzędzia i wyposażyć je w umiejętności, które pomogą świadomie planować ścieżkę dalszej edukacji i choć w niewielkim stopniu przybliżą zakres funkcjonowania różnych aspektów życia człowieka.

Program zawiera wymagane od tego typu dokumentów cele kształcenia, zarówno te ogólne, jak i szczegółowe, bardzo dobrze opisane przy poszczególnych jednostkach lekcyjnych. W klasie czwartej treści skoncentrowane są głównie wokół zachowań konsumenckich. Uczeń ma szansę kształtować pozytywne, świadome wybory, dostrzegać i rozumieć mechanizmy reklamy, uczyć się nie ulegać im. Sporo miejsca poświęcono planowaniu budżetu domowego, propozycjom i możliwościom aktywnego współdziałania w tworzeniu domowego budżetu. Klasa piąta poznaje funkcjonowanie prawa w państwie polskim, uczy się, czym zajmują się sądy, jakimi problemami życia codziennego zajmują się poszczególne gałęzie prawa. W tym kontekście dzieci uczą się wrażliwości społecznej, aktywnego reagowania i sprzeciwu na niepożądane zachowania społeczne, by w przyszłości móc być animatorem sprawiedliwości i obywatelskiej postawy. Uczniowie klasy piątej zaczynają rozumieć, że za niepożądane zachowania grozi odpowiedzialność karna. Klasa szósta, pracując metodą projektu, odkrywa mocne strony poszczególnych uczniów. Dzieci uczą się wyznaczać obszary rozwoju, co pomoże im, w tak młodym wieku planować ścieżkę rozwoju zawodowego (wszak pierwszych wiążących wyborów dokonują pod koniec gimnazjum wybierając szkołę ponad gimnazjalną). Autorzy pokazują dzieciom związek pomiędzy zainteresowaniami, pasjami, a konkretnymi zawodami.

Treści, które na pierwszy rzut oka mogą wydawać się zbyt trudne dla dziesięciolatków, dzięki aktywizującym, angażującym całą grupę metodom stają się bliskie i atrakcyjne. Autorzy przez trafny dobór metod pracy uczniów kształtują dodatkowo umiejętność współpracy w grupie, aktywne słuchanie, umiejętność debatowania, argumentowania, analitycznego myślenia, analizy testów kultury, twórczego, kreatywnego poszukiwania rozwiązań sytuacji kryzysowych. Dziecko dba o swoje potrzeby i potrafi je komunikować, nie jest biernym obserwatorem, kreuje świat. Uczeń nie tylko pogłębia swoją wiedzę, ale ma szansę stać się lepszym człowiekiem, otwartym na potrzeby innych ludzi, chcącym w aktywny sposób kształtować pozytywną rzeczywistość swojego życia. Widać, że autorzy programu mają dużą wiedzę teoretyczną metodach pracy.

Wyczerpująco ujęte treści kształcenia i odpowiednio dobrane metody, jak również racjonalne rozłożenie treści w czasie pracy na poszczególnych lekcjach pozwolą nauczycielowi zaplanować działania dydaktyczne.

Program spełnia wszystkie warunki, aby móc gorąco go polecić zarówno doświadczonym nauczycielom, którzy znajdą świeże spojrzenie na zagadnienia, z którymi być może częściowo zapoznają swoich uczniów na godzinach wychowawczych. Dla nowych nauczycieli stanowić może cenne wsparcie ideowe w nauczaniu przedsiębiorczości.

Magdalena Wojciechowska

Notki biograficzne o recenzentach

Szymon Geromin – absolwent Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego na Wydziale Matematyki i Informatyki oraz Studiów podyplomowych w zakresie nauczania informatyki na Uniwersytecie Warszawskim. Od 2005 r. nauczyciel matematyki i informatyki w szkole podstawowej, ubiegający się o stopień nauczyciela dyplomowanego, wychowawca i administrator szkolnej pracowni komputerowej. Prywatnie miłośnik szachów i technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Beata Kozyra - nauczyciel dyplomowany edukacji wczesnoszkolnej i języka polskiego. Specjalista terapii pedagogicznej. Członek Polskiego Towarzystwa Dysleksji. Autorka podręczników edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Współpracowała z wydawnictwami podręczników szkolnych WSiP, Olesiejuk, PWN. Recenzentka pakietu edukacyjnego wychowania przedszkolnego dla Ośrodka Edukacji ORE.

Agnieszka Simoniuk - Nauczycielka wychowania fizycznego w Szkole Stowarzyszenia Sternik „Strumienie” w Józefowie. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Pracując z dziećmi i młodzieżą pragnie rozbudzać w nich ich zainteresowania i inspirować do rozwoju. Chcąc wydobyć z uczniów jak najwięcej talentów prowadzi szkolną drużynę piłki ręcznej i koszykowej, a także drużynę sztafetowych biegów przełajowych. Dodatkowo posiada uprawnienia wielu specjalizacji sportowych m.in: instruktora koszykówki, instruktora piłki ręcznej, siatkówki oraz lekkoatletyki. Miłośniczka zdrowego stylu życia, pasjonatka sportu oraz tutor dzieci i młodzieży. Przekazywanie wiedzy jest jej pasją i stanowi wielką przyjemność.

Ewa Szczepaniak - Nauczycielka mianowana historii i wiedzy o społeczeństwie. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej w szkołach na różnych etapach edukacyjnych. Doświadczona

w pracy z dziećmi z różnymi trudnościami w tym z dysleksją, zespołem Aspergera. Od wielu lat cieszy się sukcesami edukacyjnymi swoich podopiecznych.

Magdalena Wojciechowska - psycholog, terapeuta pedagogiczny. Od 16 lat związana z placówkami edukacyjnymi. Od 10 lat pracuje w zespole szkół Stowarzyszenia Wspierania Edukacji i Rodziny „Sternik”, diagnosta w Centrum Terapii Dziecka. W pracy zawodowej specjalizuje się diagnozą i wyrównywaniem szans edukacyjnych, wspieraniem kompetencji wychowawczych rodziców oraz szkoleniami nauczycieli i tutorów. Prywatnie mama dwóch nastoletnich córek.